

Perge

Antalya şehir merkezinin 17 km. doğusundaki, Aksu Bucağı sınırları içinde yer alan Perge, sadece bölgenin değil, tüm Anadolu'nun en düzenli Roma dönemi kentlerinden biridir. Mimarisi yanında mermer heykeltıraşlığıyla da ünlüdür. 1947 yılından beri İstanbul Üniversitesince yürütülen kazılar sonucu şehir merkezinin önemli anıtsal yapıları gün ışığına çıkarılmış, ele geçen heykel buluntuları sayesinde Antalya Müzesi dünyanın en zengin Roma heykel müzelerinden birisi olma özelliğini kazanmıştır.

Perge, şehir planının ana hatlarını biri kuzey-güney, diğeri doğu-batı doğrultusunda iki ana cadde oluşturur. Kuzey-güney caddesinin ortasındaki su kanalı sıcak yaz günlerinde serinleme ve temizlik için antik şehircilik açısından bulunmuş en sağlıklı çözümdür. Aynı cadde üzerindeki dört adet mermer sütun ise üzerlerindeki kabartmalardan dolayı özel önem taşır. Yaklaşık 12.000 kişi kapasitesindeki yapı, sahne binasının zengin mermer dekorasyonu ile ünlüdür. Prof. Dr. Jale İnan ve ekibi tarafından 1985 – 1993 yılları arasında kazılmış olup, sürdürülen restorasyon çalışmaları nedeni ile bugün ziyaretçilere kapalıdır. Yapıya ait İ.S. 2. yy.ın ortalarına tarihlenen mimari bloklar, tiyatrunun karşısındaki açık hava müzesi görünümündeki alanda, heykel buluntuları ise Antalya Müzesi'ndeki, "Perge Tiyatrosu Salonunda" sergilenmektedir.

Gerek mimari, gerekse heykel buluntularının mükemmelliği, Perge'nin heykeltıraşlık konusunda kendine özgü çizgilere sahip ekol kent olduğunu vurgular. Tiyatronun kuzeyinde Anadolu'nun en iyi koruna gelmiş stadyumlarından biri yer alır. Diğer Roma dönemi yapıları ise, ortasında yuvarlak bir tapınağın yer aldığı dikdörtgen planlı (alışveriş merkezi) agora, birçok değişik planlı mekânlarıyla şehrin diğer sosyal merkezi hamam ile anıtsal çeşmelerdir.

Şehrin baş tanrıçası, kökleri Anadolu ana tanrıçasından gelen Artemis'tir. Adına inşa edilen ve birçok tarihinin sözünü ettiği tapınak, hala bulunamadığından tüm gizlerini de korumaktadır. Şehir İ.S. 5. ve 6. yy.larda da önemli bir dini merkez olarak varlığını sürdürmüş, kalıntılar arasında yer yer görülebilen kilise ve bazilikalar bu dönemde inşa edilmişlerdir. Ayrıca kutsal kitap İncil'de Aziz Paulus'un Aksu

Nehrini kullanarak Perge'ye ulaştığının yazılı olması, nehrin ve Perge'nin Hıristiyanlığın kutsal nehir ve kentlerinden biri sayılmalarını sağlamıştır. Şehir, İ.S. 7. yy.dan sonra depremler ve savaşlar nedeni ile tarih sahnesinden çekilmek zorunda kalmıştır.